

DISINFORMATION - FACTOR IN THE INFORMATION WAR

Kaloyan A. Iliev, Veliko P. Petrov

*Faculty of Artillery, Air Defense and Communication and Information Systems,
National Military University, Shumen, Bulgaria, kacho_78@abv.bg , veliko_pp@abv.bg*

Abstract: *Misinformation is false or inaccurate information that is intentionally disseminated. Sometimes called "black propaganda." It may include the distribution of forged documents, manuscripts and photographs, or the spread of malicious rumors. In addition, misinformation involves distorting accurate information in such a way as to render it useless. Misinformation is widely spread in modern societies and keeps evolving while damaging the principles of democracy. Social media and traditional media like television and newspapers distribute new information at an unseen speed which results in floods of information impossible to assimilate.*

Keywords: *Misinformation, disinformation techniques, propaganda, military strategy, fake news, conspiracy*

ДЕЗИНФОРМАЦИЯТА – ФАКТОР В ИНФОРМАЦИОННАТА ВОЙНА

Калоян А. Илиев, Велико П. Петров

Дезинформацията е грешна или неточна информация, която е разпространена умишлено. Понякога се нарича „черна пропаганда“. Тя може да включва разпространението на подправени документи, ръкописи и фотографии, или разпространяване на злонамерени слухове. Наред с това дезинформацията включва и изкривяване на вярна информация по такъв начин, че да я направи безполезна.

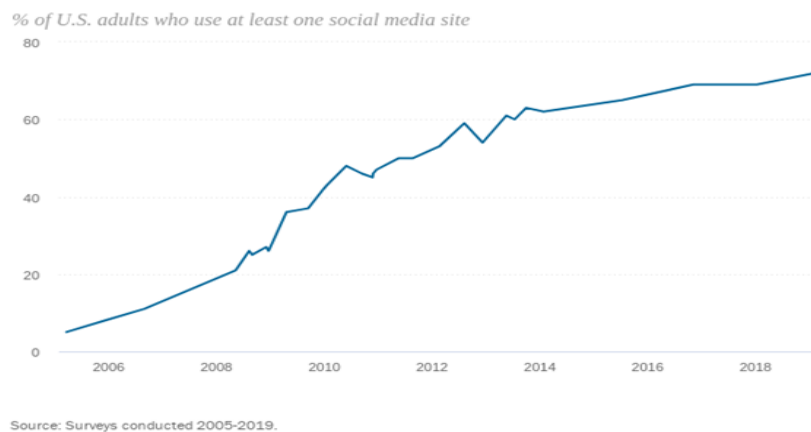
Най-общо, техниката на дезинформация е да се смесят известна доза истина с неверни изводи и лъжи, или да разкрие само част от истината, претендирайки, че се представя цялата истина. Друга техника на дезинформирането е прикриване на фактите, или налагане на цензура, ако заинтересованата група е в състояние да приложи такава форма на контрол.

Във времето на двадесет и първи век информацията и информираността на населението на планетата са по-важни от когато и да било досега. Широкото разпространение на технологии, които позволяват лесния и своевременен достъп до информация, предоставя и трибуна за лесна изява и разпространение на дезинформация сред обществата.

С напредване на технологиите все повече и повече стават възможностите за създаване на подвеждащи новини и факти и тяхното споделяне в интернет, до който почти всеки има достъп. Социалните мрежи няма как да не бъдат споменати като едно от най-добрите места за разпространяване на

дезинформация и лични мнения в онлайн пространството. Двете графики по-долу съответно показват каква част от населението използва социални мрежи през периода от 2005 до 2019 година (фиг. 1) и какъв процент от хората, участвали в анкета от 8. Януари до 7. Февруари 2019 година, използват определени социални мрежи ежедневно, поне веднъж в седмицата и по-рядко (фиг. 2).

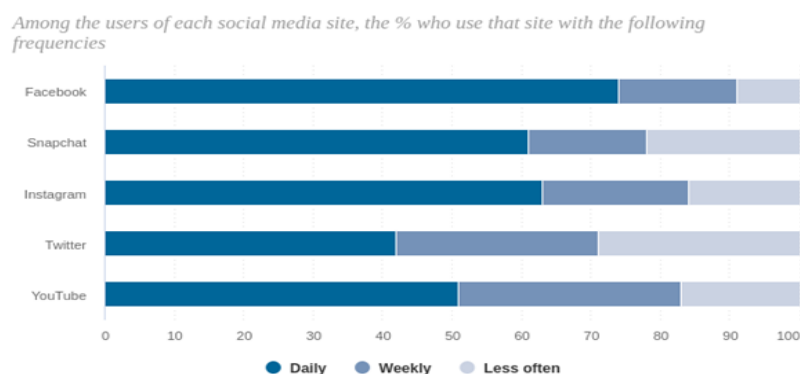
Social media use

Фиг. 1: Процентна част на хората използващи поне една социална мрежа в САЩ през периода от 2005 до 2019 година. източник: <https://www.pewresearch.org/>

С помощта на графиката от фигура 1. се забелязва колко голяма част от населението използва поне една социална мрежа и как тази част не спира да нараства. Информация, зад която не заставаме с името си и за която не поемаме отговорност, е много по-лесна за споделяне и бързо разпространяване в социалните мрежи. Проблемът тук е, че в много случаи разпространението на невярна информация и дезинформация, която поражда съмнения в по-късно представената вярна информация, се случва първо. Много медии, които претендират за сериозност и достоверност, всъщност копират информацията си от други, без да я проверяват. Един от последните примери е разпространението на стари кадри към нови събития, свързани с протестите на движението Black lives matter, което още веднъж показва колко лесно се постига заблуда и каква е нуждата от достатъчна медийна компетентност. Увеличението на използващите социални мрежи само по себе си не е достатъчно за да се потвърди значението на публикуваните там новини.

How often Americans are using social media

Note: Numbers may not add to 100 due to rounding.
Source: Survey conducted Jan. 8 to Feb. 7, 2019.

Фиг. 2: Колко често американците използват определени социални мрежи. източник: <https://www.pewresearch.org/>

От друго проучване на Pew Research Center става ясно, че 55 % от възрастните американци през 2019 г. „често“ или „понякога“ научават за новините от социалните мрежи. С помощта на диаграма (фиг. 2) може да се забележи огромното значение на социалните мрежи като Facebook, които около 72% от възрастните използват ежедневно.

От казаното по-горе става ясно, че разпространението на невярна информация, дезинформация и достигането на факти до хората е голям проблем във всички сфери на дейности, защото всеки може да влезе в ролята на журналист, но не всеки може да понесе отговорност като такъв и да представи информацията си по неутрален начин и да покаже няколко гледни точки на това, което иска да предаде.

Във военната сфера на дейност, дезинформация е умишлено разпространяване на невярна информация, за да се заблудят противника за заетата позиция или начина на действие. За разлика от традиционната пропаганда, чиято цел е да ангажира емоционална подкрепа, дезинформацията е предназначена да манипулира публиката на рационално ниво чрез оповестяване на противоречива информация или такава в подкрепа на неверни заключения.

Един класически пример за дезинформация е известната Операция „Бодигард“ от Втората световна война, при която британското разузнаване успява да заблуди немската армия, че се готви инвазия над Скандинавия и във Франция откъм Па дьо Кале, с което се отклонява вниманието от подготвяния Десант в Нормандия.

Друг акт на дезинформация е Операция „Минсмит“, чиято цел е да се заблуди германското командване относно плановете на съюзниците да нахлуят в Сицилия и да се пренасочи вниманието и силите им към Балканите. Операцията включва инсценировка с мъртъв майор от Кралската морска пехота, изхвърлен от морските течения на испанския бряг и открит „по случайност“.

Ако преди години информационните технологии не са били развити то днес оперативният командир може надеждно и когато е необходимо, непрекъснато да комуникира с все разсредоточени сили в зоната на операцията. Информацията може да бъде предадена и получена в световен мащаб, в рамките не само дадена зона, но също и на стотици и хиляди километри извън границите, в които са разположени приятелските и вражеските сили. Новините за военните действия се излъчват в реално или в почти реално време. Глобалната информационна среда вече има дълбоко въздействие върху геополитиката, икономиката, военните дейности като цяло и операциите. Колкото повече една страна използва информация, толкова е по-уязвима нейната икономика и общество от нарушаване или дори парализа от действията на враждебни правителства или групи, проявяващи прикрита или явна враждебност. В информационната война географското местоположение и разстояние оказват съществено влияние върху използването на интернет.

През последните години особена популярност доби концепцията за информационната война. Тя се основава на твърдението че информацията и информационните технологии са стратегически ресурс, от жизненоважно значение за националната сигурност и за военните действия.

Новите информационни технологии позволяват оперативните командири и техните екипи да имат много по-подробна и точна информация отколкото са имали в миналото за всички аспекти на физическо пространство. Това е критичен елемент в оценката на оперативният командир за ситуацията при планиране и провеждане на кампании или операции. Планирането и провеждането на кампании и операции са значително засегнати от невоенни аспекти на пространството, като чуждестранна и местна политическа дейност, дипломация, икономика, общество и други. Информацията има все по-голямо влияние върху формирането на общественото мнение в отворените общества.

Информацията позволява драматично намаляване на времето за вземане на решение, както и времето, необходимо за планиране. Една от основните предпоставки за постигане на информационно превъзходство е възможността за спечелване на инициативата и бързо реагиране на всяка ситуация, защото противостоящите сили могат да се опита да използват информацията за влияние върху общественото мнение в страната и чужбина.

Информацията получена от военната информационна инфраструктура е неразделна част от фактора сила. Въпреки това, оперативният командир използва и невоенна информация, придобита от глобалната информационна инфраструктура. Информацията включва не само познания и разузнавателни сведения, но и разнообразна информация от страна на медиите, които засягат морала, дисциплината, единството и мотивацията за борба. Военните лидери на всички нива трябва да са наясно, че в ерата на информацията всички военни събития и действия се представят чрез медиите и това може значително да повлияе на общественото мнение, както и на ангажираността на силите. Информацията също оказва влияние върху морала на населението а оттам и на волята на страната да се бори. Това пряко или косвено влияе върху политическото ръководство и оперативния командир. По този начин информацията е едно от най-важните съображения при вземането на стратегически и оперативни решения.

Бързият напредък в областта на информационните технологии предполага значителни предимства за командване и управление на всички нива. В същото време те създават и значителни недостатъци. Усилията за получаване на "информационно превъзходство" довеждат до все по-голяма централизация на събиране, обработване и предаване на информация. Ситуацията може да бъде и по-сериозна ако мрежите се използват главно за пренос на данни, непреработени в информация. При което количеството от информацията събирана и предавана на потребителите вероятно ще затрудни възможностите за обработка на по-ниските нива на командване. Обработката на повече информация води до насищане на командирите и техните щабове с потоп от несмилаеми данни.

Друг фактор с който трябва да се съобразяват командирите и техните щабове са социалните мрежи. Все повече и повече хора получават своята информация през социалните мрежи, където всеки, анонимно или не, може да изрази своето мнение или да публикува невярна информация или факти по определена тема без никаква научна обосновааност. Борбата с дезинформацията е много трудна поради възможността за ошетяване на демократичните ценности и ограничаването на свободата на изразяване на отделните индивиди.

Друг основен проблем е получаването на пълна картина на ситуацията, което води до претоварване с информация на всички нива, но най-вече на оперативното ниво на командване. Проблем е и качеството на получената информация. Освен това съществуват трудности при разграничаването между дезинформация и ценна информация. Информационните технологии днес позволяват дезинформацията или дори вредна информация да бъде предавана по-бързо и неконтролирано. Умишленото манипулиране на информация за пропагандни цели е много по-лесно днес, поради високата скорост с която информация се разпространява.

Информацията е била и ще бъде все по важна за воденето на войната на всички нива. Най-успешните командири са се опитвали неизменно да отсеят дезинформацията и да получат точна и навременна информация за противостоящите сили, докато са прикривали своите намерения. Следователно, това което днес се нарича информационно превъзходство е неразделен и все по-важен аспект на войната, особено в съвременната епоха. Но също така е вярно, че днешната ситуация се различава значително от тези, които са резултат от технологичния напредък в миналото. Съвременните информационни технологии, електронни медии и комуникации допринасят за формирането на истински поток от информация. Много често оценката на военните действия зависи не само от реални факти, но също така се основава на субективното им възприемане от медии, общественост и политици. В интензивната медийна среда, политиците и обществото стават все по непримирими дори и при незначителни грешки и прегрешения, затова военните операции трябва да се планират детайлно, с чувствителност към общественото възприемане на ситуацията и с умелото отсяване на дезинформацията, а в някои случаи и използването на същата в добрия смисъл на думата.

References:

1. The Atlantic: The Very Real Threat of Trump’s Deepfake, David Frum, 27.04.2020 <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2020/04/trumps-first-deepfake/610750/> [доступно на: 18.10.2020]
2. NBC News: A timeline of Facebook's privacy issues — and its responses, Alyssa Newcomb, 24.04.2018, <https://www.nbcnews.com/tech/social-media/timeline-facebook-s-privacy-issues-its-responses-n859651> [доступно на: 17.10.2020]
3. Reporters Without Borders: 2020 WORLD PRESS FREEDOM INDEX, Reporters Without Borders, <https://rsf.org/en/ranking> [доступно на: 19.10.2020]
4. CNN: How Finland is winning the war against fake news, CNN, <https://edition.cnn.com/videos/business/2019/05/17/fake-news-disinformation-education-finland-eu-russia-lon-orig-ejk.cnn> [доступно на: 18.10.2020]
5. Forbes: More Americans Are Getting Their News From Social Media, Peter Suci, 11.10.2019, <https://www.forbes.com/sites/petersuci/2019/10/11/more-americans-are-getting-their-news-from-social-media/#73c8ef603e17> [доступно на: 16.10.2020]
6. Loftus EF. Planting misinformation in the human mind: a 30-year investigation of the malleability of memory. *Learn Mem.* 2005 Jul-Aug;12(4):361-6. doi: 10.1101/lm.94705 Epub 2005 Jul 18. PMID: 16027179
7. Maksym Gabielkov, Arthi Ramachandran, Augustin Chaintreau, and Arnaud Legout. 2016. Social Clicks: What and Who Gets Read on Twitter? In Proceedings of the 2016 ACM SIGMETRICS International Conference on Measurement and Modeling of Computer Science (SIGMETRICS '16). Association for Computing Machinery, New York, NY, USA, 179–192. DOI: <https://doi.org/10.1145/2896377.2901462>
8. Insider: People are seeking plastic surgery to look like their edited selfies in real life — here's why doctors think the trend is 'alarming' , Lacy Yang, 07.08.2018, <https://www.insider.com/plastic-surgery-selfie-filters-2018-8> [доступно на: 13.10.2020]
9. BBC Reality Check: George Floyd protests: Misleading footage and conspiracy theories spread online, 02.06.2020, <https://www.bbc.com/news/52877751> [доступно на: 13.10.2020]
10. Aimee Picchi: OK, you've deleted Facebook, but is your data still out there?, 23.03.2018, <https://www.cbsnews.com/news/ok-youve-deleted-facebook-but-is-your-data-still-out-there/> [доступно на: 13.10.2020]
11. Dr. Milan Vego, Joint operational warfare: Theory and practice, 2009.
12. AJP-3.1, Allied joint doctrine, for Information operations, 2009.
13. AJP-3(B), Allied joint doctrine for the conduct of operations, 2011.